

Kodila Maanoorteringi elu, olu ja tööülesanded -
kooskäimised, lõbutsamised, ekskursioonid ja ringi üldiselt.
- algus: 19. 04. 36.a.
- lõpp: 13. 09. 40.a.

19 aprillil, 1936.a.

Kodila maanoorteringi asutamise koosole-
kule oli ilmsunud hulk Kodila noori.

Kohalik koolijuhataja hr. Kraus rõõmsas
maanoorteringi tähtsusest ja vajadusest ja
tutvustas kasvavat noorust ringi töö-, ühisan-
nete- ja kodukorraga. Ta avaldas sootie, asu-
tada ka. Kodilasse maanoortering.

Ettepanek arvati, et maanoortering pole
sugugi vajalik, süüski oli enamik asuta-
mise poolt. Nüü süüski asutati Kodila maa-
noorte-ring, mis pidi töötama Kodila Hari-
dusseltsi juures ja oma nime: Kodila Hari-
dusseltsi Maanoortering.

Esimesteks liikmeteks astusid järgmised:

Otto Vanajunn, Leon Taliso, Helga Kanar-
lik, Karl Lister, Vilmsa Rahuoja, Meeta Tali-
soo, Helga Ratberg, Helmi Tubro - ja Salme

Tubro. — Julius Kruus, kui kohaliku seltskond-
liku tegevuse juht ja ka selle asja algataja
ja organiseerija, ... valiti vastse ringi vanemaks.
Ta abiliseks valiti juhatus, mis koosnes kolmest
täismehest:; Esimesena ... esimese kohale asus
Leon Taliso, kirjatoimetajana astus ametisse Karl
Lister ja kassa kohustused võttis enda kanda
Otto Vanajuur.

Osa sissetulekut ringile loodeti saada 15-
sendilisest liikmemaksust.

23 aprillil.

Kodila Hariduseltsi Maarootering registreeriti
Ülemnõuvalise Maarootede Ühenduse sekretäriaadile
Põllutöökojas, kus kinnitati põhikirja, - ringi põhi-
kirja kohaselt asus ringi täie inimuga töhe-
kasvatama köögivilja- ja hirsiseemset.

1. juunil.

Organiseeritud noorte hulka täiendati veel

järgneiste isikutega: Endel Andok, Paul Sukkas,
Richard Rakus, Ülo Kruus, Elson Kelmster, Erno
Lirsor, Agnes Sulakstro, Linda Suits, Väike Tallenhof
ja Johanna Potter.

Et töö, ja heina seemne kasvatamine, oleks
täielikum ja selgem, selleks anti igale võistlus-
tööst osavõtjale tööjuhiks.

28 juunil.

Ekspeditsioon Adila „Mikuri“ talu. Kell 9
hommikul algas sõit Kodila kooli suuna juurest.

Et ilm oli sõiduks kohane, siis oli osavõtjaid
kaunis mitu. Nimelt 9. Sõideti jalgrattastel.

Ekspeditsioonist osavõtjaid oli maanoorterin-
gist ja vähestsoolt maanoorterisegi.

Kaarel Tamm „Mikuri“ talu pere-
mees näitas lahkest oma früsi karja,
heina seemne kasvatust, jõlde ja muud
kasvatamisväärsusi. Aeg libises märkamatu

ja märkamatult, praeguse loojumiseks jõuti võisinnina koju.

2. augustil.

Sel päeval külastas ringi juhatus kõiki võistlaid ringihinnad, vaatatas ja hindasid nende korjatuslappi. Oli isegi mitu korashoitut ja hästiharitud, kuid oli ka neid mõni, kus kipus umbrohi võimsu võtta kichuute kaalikate ja kapsaste kaist.

12. ja 13. septembril.

Esimesti II Harjumaal Põllumajanduslikul näitusel Raplas kõõgiviljaga. Näitust külastasid ka Kodika noored ja õige suurel arvul.

Ehkki Kodika maaneorteriring oli alles „lapsekingis“ võeti Raplast koju viinud kaasa II auhind ja 7 krooni raha eranduseks edaspidiseks tegevuseks.

10. veebruaril, 1937a

Saadeti Järvakandi Maaneorteriringile

tervitustelegrammi tema 10. aasta jubili puhul.
Isiklikult tervitama ja aktiivset osa võtma, nagu
palutud, poleme meie ringid võimelised osima.

13. märtsil.

Peeti Kodika H. S. Maakoostuuringi üldkoosolek.
Anti välja 1936. a. köögivilja kasvatuse võistlusest
osavõtjate auhinnaosad. Neid, kes osasid I^o hästi
ja korralikult olid teinud ja osutused I auhinna
vääriliseks oli neli. II auhinna osasid viis lüiget.
Ja III auhinna said ka viis lüiget. Kirjandid, mis
saadi Rapla Gõllumaste Konvendilt tasuta, ja-
gati vastavalt auhinna suurusele.

Juhatusse jäi loosi tule jätk tagasi esimene
L. Talisoo. O. Vanajuur valiti ka tagasi ja võttis
kassa jälle enda juhtida. Mata Talisoo, kolman-
dale juhatusse liiksele, jäi järel olla kirjaloi-
metajaks.

Ringi liikmeskonda kuulusid edaspidi veel:

Ella Sukles, Vaire Sukles, Asta Suviste, Vilma Suviste, Üu Aca ja Laine Andor.

21. märtsil.

Harjumaa Keskkooli ruumides Raplas peeti Maanoorteringside nõupidamist. Kodila Maanoorteringsist võtsid osa ka mõningad liikmed. Asutati Rapla Kõnnandi Maanoorte Ühendus, mille juhatusse valiti Kodila maanoorte esimees - Leon Talisoo.

29. märtsil.

Õhtu, mille korraldas Kodila maanoortering. Esitas oli A. Teppari ühevaatusline näite "Kodu-hani." Kava täiendasil laulud ja deklamatsioonid. Kava lõppedes algas "jalescerutus." Geol oli rohkesti rahvast, kes täitsid suolipõrandale täiesti tantsides ja peo lõpul, peale kiskööd, valgusid peolised paarid - kolmekaupse koolinõu ja värvast kuhu suunas.

2. mail.

Ka tänava suvel hakkasid ringilüksed omavahel võistlusea köögiviljakasvatamisega. Tänavu olid võistlejad rohkem kui ühelsel aastal. Nähtavasti huvitas see ala noori.

24. mail.

Haridusministri otsusega tunnustati Kodila Hariduseltsi Maaproteringi tegevus põhinõuetelt, aladelt ja ulatuselt otstarbekohaseks ja organisatsioon on kantud Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonnas peetavasse sellerkohasse noorsoo organisatsioonide registrisse kui 1. aprillini, 1939a.

28. mail.

Töölutöökoja poolt pandi käimsi kolm aastakäiku „Tõusev Noorus.“ Need jaotati kolme virgeimä ja töökaime liikme vahel ringis.

Ringile saadeti Töölutöökoja poolt raamsat „Pohlad - ja jõhvikaad ekspordiks.“ Ring andis

raamatu Kodila Haridusseltsi Raamatukogu,
sust ringil endal ei ole raamatukogu. Ka varem
saadud kirjandus on antud kõik Haridusseltsi
raamatukogu.

6. juunisil.

Kodila H.S. Maavarteringi korraldusel söi-
diti jalgrattal Jaunkülla. Kuna see oli pika-
võitu ja ringihüpped enamus alles koolikäijad,
süüsi kaasa sõitjaid vähe. Järelt tuli Ringihü-
pemis sõitsid Mata Taliso ja Leon Taliso. Veel
sõitsid kaasa Elmar Härms ja Rudolf Hind-
remsie.

Kevadil algas söit Kodila koolimajas.

Õõ oli kaunis külm. Sellepärast söideti küres-
ti ja kella kuue paiku jõuti päralt. Öömu-
lõunane aeg veedeti Jaunküla mägesid ja
järvi-vaadates. Lõunal ei olnudki kase alvikus
ja varsti päike selle algas kojutvit. Tagasi söi-

deti Jahk last läbi, kus insetiti, kivide kuninget.
Puruvasimmine jõuti kodukülla päikeseloojangus.
Väsitav sõit ja ööine maagansata olek tassis end au-
sall vaatamiseväärustega Gaunküla mägedes.

7. ja 8. augustil.

Ulerühklistest Maanoorte suvipäevadest jämedal
võllis osa ka Kodila noori. Maanoorteringist Otto
Vanajuur ja väljastpoolt maanoorteringi. — Ada Es-
triik, Jüri Sillamaa ja Leida Krutop. Jämedal vedeti
väga kenad päevad. Säält võis õppida palju ja
ka lõbutseda palju võis saäl.

12. septembril.

Sõitis jälle juhatus ringi liikmeid ja nende
kõõgivilje vaatama. Hinnati noorte tööd, et jaotada
õiglasekt, sest Kodila maanoortering peab kinni va-
nast: „Kuidas töö, nõnda palk.“

1. veebruaril - 1938a.

Karskusküladala puhul korraldas Kodila maa =

noorterino korvusloenu. Kõneles hr. Maimik. Kuu-
lajaid oli tulnud loenguks kaunis rohkesti, noori ja
vanu, isegi juudid ka.

19. märtsil.

Kodila Maanoorterino üldkoosolek. Jäotati au-
hindu ulmisse aastale (sõnu) mõistlustööde eest. Esimesi
auhindu vääris viis liiget. Teise auhinna saajaid
oli tänavu rohkesti — terveks kaheksa, — ja kolman-
de auhinna saajaid ainult kaks. Täieks Kuula põl-
lumeeste konvendilt saadud kirjanduse anti ringi
poolt maanoorte nimisringid auhindadeks.

Ringi liikmeskonda suurenes veel kuue liik-
me võrra: Eha Tammaru, Ella Tammaru, Jüri
Sillanmaa, Ada Estrik, Karl Estrik ja Väike Ran-
naset.

Juhatusse jäi tagasi L. Taliso — loositel.
L. Talisoost sai jälle esimees. Kassapidajaks
valiti O. Vanajuur. Ella Sukes jäi kirja-

taimsetajaks.

2. aprillil.

Omskultuuri nädalal korraldas ring omskultuuri õhtu. Sõel lauldi ühislaule, kuulati M. Tapusele korraldatud omskultuuri ülesannetest ja rakendest kirjandusest. Lauldi veel ühislaule ja Väga kena ja rõõmne õhtu lõpetati rüühihümriga.

15. mail.

Nagu eelmistel aastatelgi korraldati ringis ka tänava töövõistlusi. Tänavu lisandus veel söödajumvilja-, heinaseemne- ja kanepi kasvatus. Tähtsaks üheksa lubisalpetri kotikesest väetuskatsete tegemiseks.

12. ja 13. juuni

Ekspeditsioon Viljandi - Järvi maakondadesse Rapla Konvendi Maanoorte Ühenduse korraldusel. Kodu ringist sõitsid kaasa Ada Estrix, Otto Vanemuur, Leon Taliso ja Väike Taliso.

Teinapäeva hommikul umbes kella kuue paiku
algas sõit Rapla rahvamaja est autoga. Alguks sõidi
ti vaiksemalt, tutvunedes üksteisega, sest oli koos mit-
meiringi noori. Paar kilomeetrit sõitnud, võeti tee-
äärast - heinamaalt raski, pillega autot ehiti ja
edasisõites võimus: „Õitse maa ja rohke meri...“
rõlvas Rapla noortepere suust. Sõites jäeti viise
maantele, mahajärvaisse metsisse, teeäärseisse küla-
dusse ja lorravaile põldudele. Suituti eskujelijaks ta-
hudes, vaadates veistekarju, hooned, vilgapuu-, koo-
givilja- ja iluaedu, kasvahooneid, kanakarju ja
palju, palju muudki.

Lõuna ajaks jõuti Tärnu. Jalutati linnas
- ja mereäärnas. Mõni käis suplemas, mõni
põljajalu vas ja teised naatasid päält.

Giahtõunat algas jälle sõit, lauldes, per-
tuchs vahel, et vaadata midagi huvitavat,
jälle sõites ja lauldes kuni Lollini, kust pidi

saama öökorterit. Väsitava päeva järel maitses
uni hästi.

Järgmisel hommikul vaadati Tõlli põllutöö-
kooli, tänati koolijuhatajat lahke vastuvõtu ja öö-
korterist ja algas jälle sõit.

Taevas oli pilves ja ilms vihmane. Vihma so-
dadus poiti nelja - viie kampa kaasasolevate suurrahtide
alla ja hoogude vahel pisteti pead varju alt välja
ja lauldi...

Teed olid libedad ja auto läbisõidul pritsis
nett loikudest teeäärseesse rohtu. Teatuti Kerkasid.
Vaadati loodust ja jalutati mägedes. Mäest üles-
minek oli ladus, kuid allatulek järskude mägede
ja kitsaste, libedate teede tõttu ei olnud kerge.

Üks leidis end poriloigust ja teine krümsustas näo
punnitve, mille vastujooksmisega näis tal suu rutt
olevat. Ei tea miks? / /

Sõideti edasi-läbi Öisu Viljandi, Olustvere,

ja Türi, vahetevahel peatuses ja üht-teist vaadates.

Tee moodus kürest ja umbes kella üheksa paiku peatus auto Rapla rahvamaja ees. Jäätü jumalaga nute- ja vanade tuttavatega ja rutati koju puhkama reisivõsimust.

19. juunisil.

Ringi juhatus külastab kõiki ringilükerseid, vaadates nende harjutusloppu ja hinnates nende tööd.

14. augustil.

Rapla Konvendi Maanoorte Ühendus korraldas Kõhtnas Kabeli maailma maanoorte suvipäeva.

Kodila ringist sõitsid sinna neliteistkümmend liiget, kes jalgratastega, kes „raudruunaga“.

Sõit Kõhtna läks kurnis kenasti, väljarvatud ainult ühe Kodilalase kukkumise jalgrattaga, mis õnneks lõppes ainult kruusustustega. See väike viiga jäätü tähelepanemata - ja edasi sõideti lauldes: „Kõia Kõia, muudu võid sina uppi lenna-“

ta...

Jõudes Kehtnasse, juhutati mõned noored ametisse: pileteid kontrollima sissekäikudel ja riht-keist väiksemaat toiminguks tegema.

Kuulati kõned ja mindi võistlusi vaatama. Kõigepäält vaadati huviga kartulikoormisevõistlust, milles osa võttis ka paar Kodila noort. Iluvi pankus ka veiste puhastamisevõistlus. Suurepõlvusega vaadati põllumajanduslikku jooksu. Suur rahvahulk vaatas päält võrkpalli võistlusi. Auhindade jagamisega (l) ei jäätud ka Kodile kartulikoormijaidki ilma.

Järgnes huvitavaim osa — ettekanded ringidelt. Ka Kodila ringil oli õpitud „Tõrismäe varud,“ kuid keegi teine jõudis ette....

Õhtul tantsiti Kabelimäel. Oldi lõbusad, ja lõbusust jätkus telegi, kui söideti lauldes keskööl koju poole.

20. augustil.

Ringi juhatus vaatas üle liikmete harjutuslapid. Rõõmustas nähe: — korratute lapikeste protsent % oli rekord kaunis väike.

27. augustil.

Maanoorteringi korraldusel oli pidu. Peopäevaks oli O. Lutsu näidend: „Kapsapea“ ja paar deklamatsioonikest. Alguses oli rahvast väheviitu, aega kui algas tants, oli pörand paar teis. Tähti mõnetunnist lõbusat tantsimist lõppes pidu ja koolimaja uksest valgus võõrsanägulisi inimesi ja pöördus igaüks oma poole.

4. ja 5. septembril.

Tallinna Tõllumeste Seltsi näitusel teiste maanoorteringide väljapanekute hulgas seisis ka Kodila maanoorte korraldatud köögiviljed. Enda ja teiste väljapanekuid vaatama oli sõitnud Kodila noori. Rahvamassides rüskedes nähti

mõndagi huvitavat ja ilusat, millest sai õppida ja
midagi insetella.

Kodilalased said näituselt II auhinna ja
15 kr. raha.

22. ja 23. septembril.

Rapla Konvendi maanoorte Ühendus korraldas
Raplas maanoortejuhitide kursuse. Kodila ringis
rõtsid selles osa ringivanem ja viis liiget

Laupäeval oli mõningaid kõnesid, kus kõne-
les hr. Kruusvall, hr. Kala, prl. Tõde ja prl. Saidla.
Tehti õppekäike Rapla alevikus olevasse uskujülianssis-
se aedadesse ja Jänese kanalasse.

Laupäevõhtu kujunes aga üpris renaks.

Telauas lauldi, oldi lõbusad ja maitsi lauale
teodud võilibu, pirukaid, kooke- ja muud maitsvaid
palasid. Kui sellest küllalt, siis rsindi teise tupp-
a, kus mängiti seltskondlikke mängu ja tantsiti.

Vas emme restööd tuldi jälle tupp, kus laud asus,

ja pääle lantsu oli hää isu. Öhtu lõpetati ja
mindi alevikku, kes tuttavate juure, kes rihtis korterisse.

Juhapäeval külastasid noori hr. Toomaküla
hr. Luik ja hr. Roots. Suurimat huvi äratas
vaidluskoosolek, teemal: „Kas maa või linn?“
Vaidlus lõppes seekord maa võiduga.

Kursusest osavõtjaid pildistati ja hr. Kuus-
vall ritelnud lõppsõna, lõpetati maanoor-
te juhtide kursused Raplas, rügiühinguga.

29. jaanuaril, 1939.a. (. . . /)

Kodila maanoorteringi koosolek (üld koosolek), kus
valiti Kodila noortele uued juhid. Kuna serine
esimees ja kassapidaja enda vanuse tõttu võisid kuulda
ringi toetajaks liikseiks, siis pidi nende asemel
valima uued.

Esimeheks valiti J. Sillanmaa, kuna Liina
Andok asus talu abiks. Ülo Kuus võttis kassa en-
da hooldi ja kirjatoimetajaks jäi Väike Talisoo.

Liina Andok ja Hilja Taliso arlusid ka
organiseeritud maanoorte peresse.

4. ja 5. veebruaril.

Harju maanoorte talvapäevad Tallinnas. Kodilast
sõitsid ka seks juhues sinna vastu ja endine
usimeis ja paon organiseerimata noort.

Päevadel kõnlesid: kol. J. Vellerind, põllutöö-
koja maanoortenõunik agr. E. Nugis, maanoorte
sekretär (J. Tõrmaküla) R. Jagland, Põllutöökoja
peasekretär J. Tõrmaküla ja maanoorte instruktor
M. Kala. Avasõna ja -kõne pidas Harju maanoor-
te vanem J. Männik. Kõnede vaheljal ettekandidid
maanoorteringsidelt.

Laupäeva õhtul oli pidu Tallinna Maa-
noorte korraldusel. Seal tantsiti väga palju.
Pidu oli kauris lõbus.

Pühapäeval oli kõnevoistlus Harjumaa meist-
ai nimel. Pühapäeva päälõunal lõppesid talve-
päevad.

Kodila maanoortele, kes võtsid osa 1938. a. su-
visest võistlustööst, jagati auhindu. I auhindu
said 7 lüiget, II - kuus - ja III - kaks.

Auhindadeks oli Rapla Kõnnu Maanoor-
te Ühenduselt saadud kirjandus - ... ja rin-
gi poolt aiatööriistu.

4. märtsil.

Kodila maanoorterine korraldas Kodila
kolimajas kõnekoosoleku, mis oli põllumajaj-
duslikku laadi. Kõneles Harju maanoorte ins-
truktor hr. M. Kala.

Esiteks kõneles hr. Kala maanoorte su-
visest tööüksandest. Iluvitavaks osaks hr.
Kala kõnest osutus koosolekul - kõne Jaanist.
Hr. Kala olevat elanud pool aastat Jaani-
talus ja jutustas taanlaste elust ja töist-
toiminguid.

Pääl kõnele vaatas hr. Kala ringi

„pabereid“, need on kroonika ja protokolliraamatud, ... sisse-tulnud- ja väljaläinud kirjad j.n.c., ühe ja poorte suureks Läänsuulaks libises ta suust tagasihoidlik kiitus...

5. märtsil.

Harjumaal Põrgumäesüüsi loones Raplas peeti Rapla Kõrvenädi Maapoorte Ühenduse üldkoosolek.

Päevakorras oli kõrsed ja uute juhatusliikmete valimised. Valiti tagasi vanad juhatusliikmed.

Koditla ringist sõitsid seks puhkus Rapla esimeses Jüri Lillamae ja Leon Taliso.

25. aprillil.

Ülemsuuliselt Maapoorte Ühenduselt saadud 10. krooniga ostis ring kühvikepi, mida tarvitasiid nii ringi liikmed, kui ka mitte liikmed; väimsad tasu cest. ... Et poored

aega lõbusaalt viita; võiksid, seks ostis ring
pingpongi.

7. mail.

Nagu elmsitelgi aastatel sooned võistlesid
kõõgiviljakasvatamisega, hakkasid nad ka täna-
nu võistlenu. Tääl selle nul heinaseensnerasva-
tus ja kartulisordid olid mõnede võistlusala-
der's.

Et töö kergem oleks, selluks jagati tööjuhi-
sed ja arvestusvõhikud.

3. ja 4. juunil.

Rapla ja Kodila konventide maanoored
konaldasid koos õppelaagri. Juunil mõisas.
Kodila ringist sõitsid laagrist osavõtma ringi
esimeses ja mõned liikmed. Varasel hommikul
algas sõit jalgratastel ja kodilalised olid esi-
mesi sinna jõudjaid.

Laagriavarers avas laagri hevsti lipp.

Pääl selle algas keharline kasvatus. Tehti tublisti
"sõitu", sest paljudele oli alles uus.

Emelõunane aeg kulus veiste ja kanakasvatuste
tutvusemisega. Pääl tõunat käisid poisid põl-
lul ohakate "kullal" ja tütarlapsed õppisid kodu-
majandust.

Päikese loojumisel langetati lipp ja varsti pääl
selle mündi ühiselt lõkketulele. Pargist korjati raa-
ge, kände j.n.e ja tehti nendest suur risuhunnik.

See sündati ja varsti tõusid "noiasõnade" saatel
leegid.

Noored asusid ringi ümber lõkketulele ja siis
kumlati huletusi, tantsiti rahvatantse ja jutustati
lugusid, üks õudsem kui teine. Lõkketulelised län-
sid (puhkariid) puhkama tund enne keskööd.

Pühapäev oli huvitar oma võistluste poolest.

Poisid "vihtusid" kraavi teha, tütarlapsed lip-
sid lehvi ja koorisid kantuleid. Aeg kadus töö-

tades ja õppides küüsti ja laagu lõpetati hümniga.

Päike oli juba metaaladous, kui poolsada noort jätsid üksteisega jümsaga ja pöördusid Turila mõisa eest kahele poole.

30. juulil.

Juhatus sõitis kontrollima, kuidas lükkused hoolitsevad enda köögiviljade eest. Üldmulje jäi kaunis häa, kuid oli ka üksikuid, kelle kapsaste vahel õitsesid malsad ja karvasid lõpsakad nõgused.

15. oktoobril.

Esimees Jori Sillansa kaitseväkke minnakul jäi vabaks esimese koht. Et lükkete hulgas energilist noormeest ei olnud, (jäi) kellega teda asendada, siis valiti ringile esinaine — Ada Estrik.

22. oktoobril.

Rapla Põllumeeste Konvendi Maanoorte Ühendus korraldas Rapla rahvamajas peo.

Päeval oli aktus, kus õnnistati maanoorte lippe,
ka Kodila maanoorte lipp. Ringivanemad võtsid
lipud vastu ja andsid töötuse:

Me töötame hoida
seda maanoorte lippu
kõrgel väärikuses ja aus'
Me tahame selle lipu all
jääda ustavaks

Eesti riigile ja rahvale
ja Eesti maasullale

Kui Eesti rahva igavesele elujõuallikale
ning Eesti maanoorte liikumise ideaalidele.

Õhtul oli pidu maanoorte: - kõne -, rüdelappi-
se- ja kerimisvõistlusega, eskavas. Eskavas oli ved
deklamatsioon, rahvatants, Kandle Jussi pilli
järel, võimlemisi ja kõrekoor. Tantsu vahel
jagati võistlejatele auhinnad ning rõõmsalt jätkati
tantsu kuni resekõõsi. . . . — Ka Kodila

maanoored võtsid võistlusist osa: riit lappis
Hilja Talisoo, lõsya kerisid Vaire Talisoo ja
Vilma Surviste. Olid tragid tudrukud päriselt:
Hilja Talisoo tuli esikohale omal alal, Vaire ja
Vilma said: esimene teise ja teine kolmanda an-
hinna. Geo uskava deklamatsioonide-osa täitsid
jällegi meie noored: Vaire Sukles, Oie Aas ja
Asta Surviste.

Lippude õnnistamist toimetas õpetaja J. Liiv.
Igal maanoortringil, kes sai omale lipu, pidi
õnnistamise tseremoonia ajal omse lipu juures olema;
kaks lipuhoidjat, üks poiss ja teine tudruk: Ülo
Kruus ja Lina Andon valvasid Kodila Mae-
noorte lippu. Tärest õnnistamist võttis hr. Kruus-
vall, Rapla maatulundus konsulent Ülo Kruusilt
lipu ja andis selle üle Leon Talisoole, meie ains-
givanemsa abile, kes asendas meie ainsgivanemat.
Nii tegi hr. Kruusvall kõikide lippudega.

Nii aktusel kui ka peol oli väga palju publikut. Üritus õnnestus kõigiti hästi. Ka kassa andis rõõmsustava ülejäägi.

28. oktoobril.

Meie maanoorterisgil oli järjekordne „jüripäev“: esimene kirjatoimetaja Väike Taliso ütles enda „üles“ ja sõitis koguni Kodilast ära. Esinast kästi määrata uus kirjatoimetaja, kuni järgmise peakoosolekuni.

29. oktoobril.

Esinevate määraski uue kirjatoimetaja: Ila Siik-
lese, juhatusliikme I kandidaadid. Soo! See uure
on seksromans' jälle muutud.

3. detsembril.

Täna korraldas meie maanoorteris raamatunädala aktuse. Kavas oli:

1. Arvasõna — J. Kuus.
2. Hümn.

3. Kõne - J. Kraus.
4. „Anna Kaava ja ta loomine“ - A. Estrik
5. Ühislaul - „Ei saa mitte vaiki olla.“
6. „Mait Metsanurk ja ta loomine“ - L. Talisee
7. Ühislaul - „Kui Kungla rahvas...“
8. Katkendeid teistelt kirjariikelt - „Nana-
isa jutustab oma pulmadest.“ - K. Estrik.
9. Lõppsõna - J. Kraus.

Kava lõpus lauldi veel ühiselt „Eestisaa, mu
isa roov.“ Järgnes seltskondlik osa. Mõistati mõis-
tatusi... ja tehti seltskondlikke mõnge. Oli
nähtavasti kõigil ühel teju, tehti nalja ja katsuti
mõistele „ringipussi“ mõngide nipalju kuis laadi.

Aktusest osavõtjaid just eriti palju ei
olnud, vast 30 inimest, pooled vist ringi liikunud.
Aktus, mis algas kell kaheksa, lõppis lõbuse
õhtuna kell $3\frac{1}{4}$ 12.

Jouluk, 1939. a.

26. detsembril.

Täna on meie massorteriringil suur päev: pidu!
Ammu sai hakatud selle heaks töötama. Tähtsi-
me ikka, et eeskava oleks lihtne ja õnneti hea:
et keegi ei võiks välja noorda meie noorte töö-
nava kord. Ei saanud ka valida midagi üle-
jõu käivat. Seejärest valisime 2. vaetusliku näi-
dendi: „Kirmuöö Niskansääl.“ Tegelasiks olid
peamised ringi liikmed ise. Enne näidendi al-
gust juhtus aga halb üllatus – rikstegelane, kes
kannab nime Johannes Sulakato – / on meidu
meie ringi enna – Kodile Haridusseltsi esimeheks. /
on haigestunud! Ja ei saa seotult mängida.
Ei aidanud siis muud kui h. Kuus, meie hea
ringivõrsem, grimmeris enda Niskansäe faagurs ja
eeskava võis alata. Viiperusi mõsingaid maha ar-
vates õnnestus näidendi ettekanne kannis hästi.

Teiseks esikava punktiks oli: deklamatsioon. Väike Sukles ja Asta Suviste esitasid noid-kumbride ühe. Pärast esikava algas „jalakerutus.“ Rahvast oli võrdlemisi palju, kaugelt ja lähedalt. Ka siseturk oli rahuldav see tõttu. Teatava meeleolu oli kaunis ülev. Tantsu löödi kumri 27. detsembrini hõõmsikumini. Ringilükmed olid rahul oma tööväelase tasuga.

11. veebruaril, 1940. a.

Sest peale, astusid kohalt vanad Koditöe K. S. Maanoorteringsi juhid. Esimeses küll lahkus juba 1939. aasta sügisel, — (Jüri Lillamaa), kaitsevõrre minerkul. Kumri järgmise aasta üldkoosolekumi valiti tema arendajana ja maanoorteringsile — erinaine Ada Estrik. Nüüdseks esimeheks valiti: Elmar Kuusemets, kassapidajaks harkas, teine juhatuse-liikme kandidaat Karl Estrik, esimese vastupannimisel. Kirjatoimetaja Ella Sukles asus tegutsesma osal alal. Organiseeritud maanoorte

perest astusid kõvale: Ida Estrin, Liina Andok ja mõned teised liikmed. Üldiselt jähi 1940a töö juhtivus... ja selgitust andvaks nõukogu KHS Maanoorterangi liikmisperek peagu kõik esmakordselt noored: Nõukogu juhid - Maanoorterangi juhtkond: — Elmar Kuusemets, Karl Estrin, Eie Aas, Ella Suks — (esmakordselt noored); toetajaks liikmeks jäid Leon Talisoo. Algupeale, ringi algtegevusest saadik... jähi üldringi nõusolekul ka niidest ringivanemaks Julius Kuus, kohalik koolijuhataja. Nii siis ring algas uue jõuga oma tegevust, organiseerudes iga enam uusi liikmeid ringile, soodustades ringi ühtlust, nii moraalset kui idealist.

Kevadel, enne köögiviljade saamist, peeti väike üldkoosolek, kus arutati ja käsitleti sellelaadseid püüdnud punkte. Kes hakkas kasvatama köögivilja; kaale, porgandeid, tomateid, kurke j.m.t.v. Mõni kangipit - j.n.c. Koduses töövõimelisus jagati jällegi, eelmiste aastate, töökava kohaselt noortele „töökangelastele“ välja. Tööühised ja... A-

arvatus vihikud." Töö oli igati kuna ja kordalik:
käidi koos, lobutseti, ja matkati. Meie, K. H. S.
Maanoorteringi kavatas oli veel suure "ekskursiooni"
korraldamine Pärnu, Saaremaale, säält tagasi
Viljandi kaudu jällegi Tartu, tutvudes eesti maas-
tikoludega. Ekskursioon oleks olnud Rapla Kon-
vendi Maanoorte korraldusel, ... Rapla Tarvitajate
Ühingu töö autol. Oli juba ammuagi rahasumma-
sid selle heaks kogutud, pidude näol; Ühel ilusal
juunium hommikul sai alustatud sõit Rapla Seltsi
majja ~~est~~ est. Ilm oli soodus ja kõik läks hästi.
Konvent maksis sõidukulu, ainult umbes 3 kr. ümber
tuli igale sõitjal endal maksta. Kodunt kaugel, siht-
jaamal, oli järele suure "üllatus" noorte peres. See tuli
kui, pikne selgest laevast. Kuulsime, et Nõukoguude Lü-
du sõjaväed olid tulnud üle piiri bestisse; see oli
"21" juuni ööl. Pöördusime tagasi koju, ilma, et oleks
kõike kavatsusel, saanudki külastada. Ringi töös